

Galerie Ostravan: Václav Rodek namaloval již loni ženu s rouškou a obrazu dal název Už se to blíží

ostravan.cz, 24. 3. 2020

V reprezentativním katalogu, který malíři Václavu Rodkovi vydala Ostravská univerzita, se objevil také obraz z roku 2019, který v čase pandemie dostal nový význam. Dílo s názvem Už se to blíží totiž zpodobňuje nahou ženu s rouškou na tváři. „Nevím, jestli se smát, anebo se svět směje nám, z téhle kombinace mě ale trochu šimrá,“ komentuje Rodek podivuhodné souvislosti obrazu.

Zvětšit obrázek

Výřez z obrazu Václava Rodka Už se to blíží.

Druhým hostem virtuální Galerie Ostravan, kterou se pokoušíme alespoň částečně suplovat dočasně zavřené výstavní síně, je malíř a pedagog Fakulty umění Ostravské univerzity Václav Rodek (1976). Rodák z Lískovce u Frýdku-Místku, kde stále žije a pracuje, se loni prezentoval například velkou výstavou Nadir je se mnou v areálu ostravského Dolu Michal, k níž vyšel i výpravný stošedesátistránkový katalog.

Václav Rodek (Foto: archiv)

Pro virtuální výstavu vybral Rodek obrazy z více kolekcí. Následujících čtyři díla vznikla pro mezinárodní malířské sympozium Art Circle, které se odehrálo loni v říjnu ve slovinské Vipolži. „Většinu z těchto obrazů má ve vlastnictví soukromník, a nebyly vlastně nikdy vystaveny,“ zdůvodňuje tuhle volbu. Na sympoziu vznikla Rodkova série obrazů s názvem Demorfy.

Demorfy.

Rodek je mezi malíři výjimečný nutkavou potřebou tvořit v symbióze s filozofickým věděním a literaturou. Je to svým způsobem i básník okouzlený lingvistikou, především kouzelnými možnostmi lexikologie či morfologie. Rodkovy novotvary ale nejsou jen nějakou poetickou virtualitou ve stylu básníků kolem slavného Devětsilu, nýbrž novými kategoriemi, kterým umělec teprve vdechuje svébytný obsah. A tak třeba z amorfního světa stvořil svět demorfí.

Václav Rodek: Z cyklu Demorfy

Kdo sleduje Rodkovu tvorbu, dobře ví, že rád pracuje s mýty. „Jedním z vodítek pro konstrukci Demorfy bylo odvození tohoto slova ze jména řeckého boha Morfea, který je synem boha spánku Hypna. Ten se zjevuje ve snech a má možnost na sebe vzít jakoukoliv lidskou podobu. Několikrát jsem měl sen, ve kterém se mi zjevovala postava, která mohla mít v každém snu jinou podobu, ale vždy jsem věděl, nebo jsem se to dozvěděl později, že je to ta samá bytost. Byly to sny velice frustrující až děsivé, ale později jsem si na ně zvykl a nějak je přijal. Tím se můj vztah k této postavě vyrovnal a začal jsem ji brát jako Demorfu,“ vypráví malíř.

Václav Rodek: Z cyklu Demorfy

Demorfy souvisely i s výstavou, která se měla konat v prostorách Galerie HYB4 v kampusu v Hyberské ulici v Praze, jenže ještě před jejím zahájením udeřil koronavirus. Pracovní název expozice zněl Rezonance Demorfy. „Přesunutí termínu mi teď dovoluje více propracovat celý koncept. Jinak pandemie posunula i výstavu studentů malby v Galerii Půda v Českém Těšíně, kterou jsme právě připravovali s Danielem Balabánem,“ lituje.

Série maleb Demorfy navazuje na Rodkovy obrazy „amorf“, které názvoslovně přejímají řecký význam slova ve smyslu beztvary: „Když jsem pracoval na tématu modalit, používal jsem

přirovnání k beztvarosti či abstraktnosti sochařské hlíny, ze které se zpracováním vyvine tvar sochy. Demorfy mají opačnou polohu. Konkrétní tvary jsou znejistěny vynecháním nebo deformací vnitřní tvarové informace. Tím je přeměněno jejich čtení do abstrahované polohy. 'Něco to připomíná', ale je to takzvaně odečteno.“

Václav Rodek: Z cyklu Demorfy

Malíř Daniel Balabán o Rodkových obrazech jednou řekl: „Obsah je v obrazech často značně zakrytován a tak se divákovi nedávají snadno.“ To platí i o cyklu Demorfy, jiná z pláten ale míří takzvaně „přímo na komoru“ a netřeba v nich hledat onu osobní mytologii. „Obraz V Mariánkách II je obraz o jedné opravdu divoké párty z dob mých studií malířství v ostravských Mariánských Horách,“ vypráví o jednom z letošních pláten.

Václav Rodek: V Mariánkách II.

Další letošní obraz Nejen dle Hollara je inspirován výstavou barokního umělce Václava Hollara (1607-1677), jež proslavily především mistrovské veduty evropských měst, mimo jiné Prahy, Antverp či Londýna. „Výstava nedávno proběhla v pražské Národní galerii a pobíhání s lupou v ruce v této expozici mě dostalo do minulosti. Za prvé jsem se ještě před studiem malby nějakou dobu věnoval až obsesivně detailní kresbě pomocí rýsovacích inkoustových per. A za druhé jsem četl knihu o putování a tvorbě Václava Hollara, a ta mě ve své době naprosto uchvátila.“

Václav Rodek: Nejen dle Hollara

A teď přijdou na řadu dva „numerologické obrazy“. První z nich byl pokřtěn číslovkou 36. „A patří do série takzvaných Čekacích lístků. Jsou to čísla, která stiskem tlačítka spouštějí čekání třeba na úřadě, u lékaře, na veterině i jinde. Každý z nás tyhle chvíle řeší jinak. Někdo si čte v časopise nebo knize, jiný si prohlíží fotky v mobilu, další jen pozoruje jiné lidi. Je to 'doba čekací' a obrazy z této série volně přibývají už od roku 2018.“

Václav Rodek: Čekací lístek 36

Druhý z obrazů nese název 271. „Je o budoucnosti a má zapeklitý příběh, v němž hraje roli kombinatorika, která může hraničit s astrologií. Ale raději nechci spekulovat. Obraz je odkazem na rok 2071, kdy bych se měl dožít čtyřiaředesáti let, a je na něm loď, na které se budu připravovat na poslední cestu. Důležitá je pro mě kombinace organické stavby lodi s geometrickými prvky. Tomuto obrazu předchází obraz 721, následovat bude 127 a série bude ukončená dílem 172.“

Václav Rodek: Čekací lístek 271

Rodkův obraz Už se to blíží se napřed ani neměl stát součástí této virtuální výstavy, když už se však autor zmínil o jeho aktuálním „druhém životě“, chtěli jsme ho ukázat i čtenářům. „Ke koronaviru jinak žádné další nutné sdělení nemám, těch je teď všude až moc. Snad jenom úsměv,“ vzkazuje malíř ctitelům výtvarného umění.

Václav Rodek: Už se to blíží

A poslední z obrazů nechce Václav Rodek vůbec komentovat. „Jeho řeč je přímá,“ tvrdí. Výklad tedy necháváme na imaginaci návštěvníků Galerie Ostravan.

Václav Rodek: Něco jo, něco ne

Přečtěte si více z rubriky " Obraz & Slovo ", nebo přejděte na úvodní stranu .

Nejnovější články

Autor: Ivan Mottýl

Zdroj: <https://www.ostravan.cz/63466/galerie-ostravan-vaclav-rodek-namaloval-jiz-loni-zenu-s-rouskou-a-obrazu-dal-nazev-uz-se-to-blizi/>